

24 ЛЮТОГО ВСІ, ЯК ОДИН, ВІДДАМО СВОЇ ГОЛОСИ ЗА КАНДИДАТІВ БЛОКУ КОМУНІСТІВ І БЕЗПАРТІЙНИХ!

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО
ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р

№ 8 (1581).

22 ЛЮТОГО 1985 РОКУ.

Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

23 ЛЮТОГО

МИ УРОЧИСТО

ВІДЗНАЧАЄМО

ДЕНЬ РАДЯНСЬКОЇ

АРМІЇ І ВІЙСЬКОВО-

МОРСЬКОГО ФЛОТУ

1918

1985

НАДІЙНИЙ ЩИТ СОЦІАЛІЗМУ І МИРУ

День народження Радянської Армії і Військово-Морського Флоту урочисто святкують усі радянські люди, відзначають його і наші численні друзі за рубежом.

Ми вбачаємо в цьому визнання величезних бойових заслуг і великої соціальної ролі Радянських Збройних Сил, які ось уже дві третини століття достойно і з честю виконують своє історичне призначення.

В складній міжнародній воєнно-політичній обстановці вони надійно стоять на сторожі безпеки нашої Батьківщини, наших друзів і союзників, являючись могутнім фактором стримування агресивних устремлень імперіалізму.

67-а річниця Армії і Флоту відзначається в обстановці великого трудового піднесення, викликаного наступними 40-річчям Великої Перемоги і XXVII з'їздом КПРС.

Єдиними помислами і прагненнями живуть з радянським народом і воїни Збройних Сил. Вони вбачають свій священний обов'язок у дальшому зміцненні бойової могутності Армії і Флоту, в надійному захисті завоювань соціалізму.

За рішенням Радянського уряду з 1919 р. 23 лютого стало відзначатися як день народження Радянської Армії і Військово-Морського Флоту на честь подвигу революційних сил народу, які захистили завоювання Великого Жовтня, а також перемоги червоних військ над німецькими загарбниками під

Нарвою і Псковом у лютому 1918 р.

Переможно закінчивши громадянську війну, наша партія і уряд всіляко проводили мирну зовнішню політику, невпинно боролися за створення системи колективної безпеки. Проте міжнародний імперіалізм не залишав надії перешкодити будівництву соціалізму в нашій країні. Про це свідчать, зокрема, спроба китайських мілітаристів захопити влітку 1929 року Китайсько-Східну залізницю, яка належала СРСР. В 1938 році в районі озера Хасан та в 1939 році на річці Халхін-Гол японські агресори теж намагалися прощупати бойову спроможність нашої армії. Що з того вийшло, історії відомо.

Небувало тяжким випробуванням для радянського народу і його Збройних Сил стала Велика Вітчизняна війна.

190 дивізій, понад 47 тисяч гармат, біля 4,5 тисячі танків, майже 5000 літаків було зосереджено фашистами в день нападу на СРСР.

Радянські воїни героїчно відстоювали рідну землю, завдаючи ударів німецько-фашистським загарбникам під Москвою і Сталінградом, на Курській дузі і під Ленінградом, на Україні і в Білорусії, в Молдавії і Прибалтиці. Наші війська провели ряд безприкладних за розмахом і могутністю операцій, у тому числі битву за Берлін. Вони не тільки захистили свободу і незалежність соціалістичної Вітчизни, але й принесли довгожданне виз-

В. СИДОРЕНКО,
начальник воєнної
кафедри ОДУ,
полковник.

40

волення народам Європи і Азії.

За виявлені у боях мужність і відвагу більш як 7 млн. чоловік нагороджено орденами і медалями, понад 11,5 тис. — удостоєно звання Героя Радянського Союзу.

Натхненником і організатором перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні була Комуністична партія.

Ось уже майже 40 років ми не знаємо війни. Це велике досягнення ленінської політики миру, яку послідовно проводять КПРС і Радянський уряд. Це і заслуга Радянських Збройних Сил, які є непорушним оплотом загального миру і безпеки народів, могутнім засобом стримування агресивних підступів імперіалізму.

У відповідь на турботи партії і народу про ЗС

СРСР особистий склад Армії і Флоту, у тому числі і Одеського воєнної округу, наполегливо оволодівають найбільш ефективними прийомами та способами ведення бойових дій.

Про це свідчать, зокрема, підсумки минулого року. Десятки підрозділів і частин округу стали відмінниками, а воєнна кафедра Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова відзначена як одна з кращих в питаннях підготовки офіцерів запасу. Партійна організація, викладачі кафедри добре розуміють відповідальність за якісну підготовку офіцерів запасу.

Вимогливими, досвідченими вихователями і методистами воєнних дисциплін являються полковники В. Д. Малов, Г. О. Кисильов, підполковники М. І. Шик, В. Ф. Міхнов, В. А. Гончаров, майори В. М. Лавник, М. М. Базарний та інші.

Значний внесок в забезпечення учбового процесу робить допоміжний персонал кафедри. Це товариші В. К. Дементієнко, Ф. П. Нікодимов, Л. Л. Губерник, А. І. Челушкіна, Д. С. Вірченко, К. В. Лисков, В. І. Крайник, А. С. Надененко.

Випускники нашої кафедри у своїй більшості гідно підтримують кращі традиції радянського офіцера.

Приміром, багато добрих слів можна сказати про випускників 1982 року старших лейтенантів А. Н. Сліфренка, А. С. Георгієва, С. І. Боханцева, І. І. Росоху, який продовжує службу у

лавах Радянської Армії. Чимало випускників кафедри назавжди поєднали своє життя з армією, зразково служать, навчаються в воєнних академіях.

Студенти, які зараз проходять воєнну підготовку, гідно несуть естафету своїх старших товаришів, наполегливо оволодівають військовою справою. Ми впевнені, що коли доведеться, всі вони з честю виконають свій священний обов'язок перед Батьківщиною.

У цьому навчальному році колектив нашої кафедри розгорнув соціалістичне змагання під девізом «40-річчю Великої Перемоги, XXVII з'їзду КПРС — наша самовіддана праця». А це значить, що ми ще з більшою наполегливістю будемо зусилитися над виконанням вимог партії, вказівок Генерального секретаря ЦК КПРС товариша К. У. Черненко про зміцнення бойового потенціалу Збройних Сил, сумлінно оволодівають бойовою технікою, озброєнням, зміцнювати дисципліну, організованість і військовий порядок.

Результати першого семестру цього року дають підстави сподіватися, що поставлені завдання будуть виконані.

Великий і героїчний шлях пройшли наші славетні Збройні Сили, надійно захищаючи завоювання Великого Жовтня. Радянський народ може бути впевненим, що вони і надалі будуть гідно стояти на сторожі миру і соціалізму.

ВETERАНИ ЗАВЖДИ В СТРОЮ

ЧЛЕНИ ПРЕЗИДИ РАДИ ВETERАНИВ ВЕЛИКОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ ПРИ ОДЕСЬКОМУ ДЕРЖУНІВЕРСИТЕТІ (ПЕРШИЙ РЯД ЗЛІВА НАПРАВО: К. В. ПІСІН, В. Г. НІКОЛАЄВ, Г. Є. ДЕДЯКІН (ГОЛОВА),

Ф. П. СМАГЛЕНКО, В. О. ФАБІАНСЬКА; СТОЯТЬ: Л. М. МІЛІЧ, П. І. ПОТАПЕНКО, І. Ф. СМІРНОВ, А. А. КАСПАРЯНЦ, Ф. П. КЛЮЄВ, П. Г. РИЖИКОВ, І. В. МИХАЙЛОВ, Г. М. ЯСИНСЬКИЙ.

Фото В. ШИШИНА.

«Не сплять тільки ветеранам», — співається в пісні. І це так. Ніколи не забути вогненні роки, загиблих друзів і товаришів, біль відступів та радість перемог. Треба встигнути про все це розповісти, написати, нікого не забути, поки живемо і здатні це зробити.

В Одеському державному університеті 215 ветеранів війни. У них 650 бойових орденів і 1570 медалей. Ветерани війни очолюють кафедри, читають лекції, ведуть наукову роботу, працюють в лабораторіях, в багатьох підрозділах університету, користуються любов'ю та повагою багатотисячного колективу.

Характерна деталь: ветерани — комуністи нашого університету, що виходять на пенсію, залишаються на партійному обліку в парторганізації ОДУ. Це ініціатива парткому ОДУ, яка вже стала традицією. Ветерани залишаються в строю. І якщо зробити переключення з наукової роботи на роботу в строю і запитати «Де воювали?», то почуємо:

— Під Москвою! Сталінград! Курськ і Белгород! Оборона Одеси і Севастополя! Форсування Дніпра, Вісли та Одера! Звільнення Польщі, Румунії, Чехословаччини! Штурм Кенігсберга та взяття Берліна!

Жива біографія і жива історія Великої Вітчизняної, етапи великого і славетного шляху, дороги до бажаної мети — Перемоги.

Ми пам'ятаємо початок — червень 1941-го. Багатолюдний мітинг у рідному університеті. Виступає секретар партбюро ОДУ, завідувачий кафедрою історії УРСР, доцент О. І. Колесников. Стрункий, високий, молодий, красивий — він говорить про часи великих випробувань, про святий обов'язок комуністів і комсомольців, і мені запам'ятались його слова:

— Є у нас, більшовиків, лише один привілей — бути там, де трудніше, бути попереду!

Він і йшов попереду, наш секретар. Він першим пішов на фронт. Тоді, на мітингу, ми ще не знали, що бачимо його востаннє. Батальйонний комісар Олександр Іванович Колесников в жорстоких боях початкового періоду війни загинув смертю хоробрих.

Ми тоді ще не знали, що наукові співробітники цієї ж кафедри доцент П. А. Лісничий, кандидат історичних наук І. А. Адамов, декан біологічного факультету, доцент Г. І. Конопльов, заступник дирек-

тора інституту фізики О. П. Молчанов та ще багато інших наших викладачів — комуністів будуть хоробро битися з ворогом під Воронежем, Києвом, Новоросійськом, на Малій землі, у передгір'ях Кавказу.

Ми, студенти, які брали участь у цьому історичному мітингу, ще не знали, що через кілька днів розведе нас війна по величезному фронту від Баренцева до Чорного морів. Військкомати, ешелони, походи, бої, поранення — все це тільки чекало на нас.

Ось поруч зі мною стоїть і уважно слухає виступаючих на мітингу студент географічного факультету дев'ятнадцятирічний Леон Калуст'ян, комсомольський активіст, спортсмен та чудовий товариш. В жорстоких боях під Смоленськом прийняв він бойове хрещення, потім на Можайському шосе брав участь в обороні Москви. Поранення, госпіталь і знову артилерист, командир гармати в бою. Після перемоги Л. Калуст'ян повернувся до Одеси, до рідного університету, став доцентом і був обраний секретарем партійного комітету. Леон Хачикович Калуст'ян очолював партійну організацію Одеського університету протягом 23 років. І сьогодні він — член парткому ОДУ, шановний і мудрий наставник молоді.

Пам'ятаю я, що був на цьому мітингу і студент IV курсу історичного факультету Євген Дятлов. Не знав я тоді, що ми з ним будемо однополчанами, і я стану свідком його подвигів в боях під Сталінградом. Дятлов командував взводом «катюш» 85-го гвардійського мінометного комсомольського полку і був нагороджений своїм першим орденом — Бойового Червоного Прапора. Він також повернувся до Одеського університету, став викладачем і виховав кілька поколінь студентів.

Добре, коли повертаються люди з війни. Скільки радісних зустрічей, скільки спогадів. З бойовими орденами, з багатьма медалями повернулись додому мої однокашники — філологи: Іван Михайлович Дузь, нині професор, доктор філологічних наук, член Спілки письменників України, заслужений працівник культури УРСР; Петро Трохимович Маркушевський — кавалер ордена Олександра Невського, Вітчизняної війни 1-го ступеню та Червоної Зірки, учасник форсування Дніпра та Дунаю,

нині доцент філфаку; Федір Павлович Смагленко, який пройшов шлях від рядового до майора, визволяв Україну, брав участь в Ясько - Кишинівській операції, 15 разів нагороджений урядом за бойові заслуги, нині доцент, талановитий мовознавець, педагог.

Ми, філологи, не можемо забути Сашка Тірикова, який, не повернувшись з війни. Його ім'я стало легендарним. Сашко був тяжко поранений, потрапив у полон, пройшов всі жахи концентраційних таборів, потім втік з полону і в італійській землі став партизаном, у загоні гарібальдійців продовжував битися з фашистами і до кінця виконав свій інтернаціональний та військовий обов'язок.

В художній літературі, в кіно, в багатьох документальних картинах розповідається про подвиг професора Е. К. Лопатко, завідувачого кафедрою органічної хімії ОДУ, який вів вибухівку для мін і поставив її підпільній групі М. Гефта, що діяла на Одеському судноремонтному заводі. Довго гитлерівці не могли зрозуміти, чому після ремонту одне за одним вибухають в морі їх судна.

Одним із перших пішли на фронт, чесно і хоробро воювали колишні студенти, а потім викладачі та вчені університету: географ, лектор - міжнародник Д. І. Богуненко, талановитий літератор, професор Г. А. В'язовський, мовознавець Ю. Ф. Касім, історики В. М. Немченко та Я. М. Штернштейн, фізик Д. І. Поліщук.

А наші дівчата? Скромні і тендітні, вони разом з усім народом пройшли шляхами тяжких випробувань. Студентки Марія Канцур, Ганна Нестеренко, Євгенія Ковальова та Ганна Дембіцька служили в медсанбатах, а Ольга Бардашевська стала снайпером. На її рахунок 86 гитлерівців. За виявлену мужність старший сержант Ольга Федорівна Бардашевська нагороджена орденом Слави III-го ступеню і медаллю «За відвагу».

І в тилу ворога, на тимчасово окупованій території виявляли відвагу викладачі та студенти нашого вузу. Документи Одеського обллпартактиву свідчать про героїчних підпільників — фізиків доцентів А. К. Чернюка і В. В. Кандагурі, препаратора Х. В. Зайця та коменданта фізінституту Г. М. Зайця, які розпов-

сюджували серед населення листівки і зведення Радянського інформбюро.

Про все це розповідають стенди і експонати музею бойової слави ОДУ. Музей — це також справа ветеранів. Місце їх зустрічей і бесід з молоддю.

Велику військово-патріотичну роботу веде також Рада ветеранів ОДУ. Очолює раду Гаврило Єгорович Дедякин. Герой Сталінградської битви, офіцер 38-ої мотострілецької бригади (потім 7-ої гвардійської) він був у складі військ, які розгромили шість німецьку армію і взяли у полон командуючого генерал-фельдмаршала Паулоса. Г. Є. Дедякин воював під Орлом і Курськом, брав участь у Корсунь - Шевченківській операції, визволяв від фашистської погані Угорщину та Чехословаччину. Двома орденами Червоного Прапора, двома орденами Червоної Зірки, багатьма медалями, іноземними орденами нагороджений наш голова Ради ветеранів.

Робота Ради ветеранів тісно пов'язана з діяльністю кафедр суспільних наук університету, в тому числі кафедри історії КНРС, яку очолює Герой Радянського Союзу Микола Михайлович Якупов. Ветерани беруть активну участь в роботі цієї кафедри, збагачують учбовий процес, докладніше розкривають розділ програми «Комуністична партія в роки Великої Вітчизняної війни». Лекційна діяльність, військово-патріотична робота ветеранів ОДУ не обмежується підрозділами вузу. Вони часто бувають у військових частинах гарнізону, в містах-героях, у прикордонників. Вони — перші консультанти університетської комсомольської групи «Політ» (як працює за програмою Всесоюзного походу «Літопис Великої Вітчизняної»).

Цього року виповнюється 120 років з дня заснування Одеського Трудового Червоного Прапора державного університету імені І. І. Мечникова. Вічно живі славі революційні і трудові традиції університету. А бойові — ось вони, в серцях ветеранів, у пам'яті молодих і ніколи не помернуть, будуть передаватися з покоління в покоління.

В. НІКОЛАЄВ,
випускник
університету,
ветеран
Великої Вітчизняної
війни.

ПАРТІЙНЕ ЖИТТЯ

ПОДВИГ ВЕЛИКОГО НАРОДУ

15 лютого в актовому залі університету відбулась науково-теоретична конференція, присвячена 40-річчю перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні.

Конференцію коротким вступним словом відкрив ректор університету професор В. В. Сердюк.

З основною доповіддю — «КПРС — організатор і натхненник перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні» виступив член Військової ради, начальник Політуправління ОдВО генерал - лейтенант Плеханов В. Ф.

Доповідач змістовно і на яскравих прикладах показав не лише розмах і масштаб завдань, які лягли на плечі партії в найтяжчий період історії першої у світі соціалістичної держави, але й згуртованість народу навколо своєї партії, ідейно-патріотичну єдність усього народу, який, завдяки дівості керівництва партії, зумів нанести нищівного удару по фашистському варварам, врятувавши людство від смертельної загрози поголового знищення.

У доповіді знайшли відображення сучасні проблеми, які стоять перед партією в питаннях боротьби за мир на землі, співіснування держав з різними соціально - політичними системами.

Присутні у залі з великим інтересом вислухали розповідь генерал - лейтенанта Плеханова В. Ф. про будні особистого складу військ Червонопрапорного Одеського ВО, який докладає усіх зусиль, щоб наполегливо, ратним трудом зміцнювати бойову міць наших Збройних Сил і кріпити обороноздатність і безпеку любимі Батьківщини.

На конференції виступили також викладачі університету. Професор М. Ю. Раковський зосередив увагу слухачів на актуальних проблемах патріотичного і інтернаціонального виховання студентської молоді.

Слово про відображення героїчного подвигу народу в багатонаціональній радянській літературі емоційно і натхненно виголосив професор В. В. Фащенко.

Про Одеський університет у роки Великої Вітчизняної війни розповіла професор З. В. Першина. З заключною доповіддю на тему всевітнього - історичного значення перемоги радянського народу і її впливу на міжнародні відношення виступив професор Н. М. Якупов.

Редакція «ЗНК» має намір надрукувати ближчим часом виклад доповідей, які були представлені на конференцію.

Наш кор.

СВЯТО СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ДЕМОКРАТІЇ

Громадяни СРСР мають усю повноту соціально-економічних, політичних та особистих прав і свобод. Конституцією гарантуються права на працю, відпочинок, охорону здоров'я, матеріальне забезпечення в старості, в разі хвороби і втрати працездатності, на житло, освіту, користування досягненнями культури.

РАДЯНСЬКА КОНСТИТУЦІЯ — НАЙДЕМОКРАТИЧНІША У СВІТІ

НАРОДНА ВЛАДА—ЦЕ МИ

Зараз на нашому факультеті постійно працює агітпункт. Сюди приходять студенти з різними питаннями,

на які їм дають вичерпні відповіді. Тут є цікава література на виборчу тематику, чергові агітатори проводять консультації. В день виборів ми одностайно віддамо свої голоси за кращих синів і дочок, які будуть представляти наші інтереси у вищих органах народної влади.

О. МАСЛОВА,
студентка II курсу
біофаку, слухачка ШМЖ.

ГОРДА ЗА СВОЮ БАТЬКІВЩИНУ

Я народилася в селянській сім'ї на Одещині. Мати все життя працює на землі, а я після закінчення школи вступила до Одеського держуніверситету. Інколи думаю: чи змогла б дочка простої робітниці безкоштовно навчатися у вищому навчальному закладі десь у капіталістичній країні? Наша рідна Радянсь-

ка влада дає можливість кожній людині, незалежно від національності, соціального походження, віку опанувати будь-яким фахом. Ось чому 24 лютого, у день виборів, я з радістю віддам свій голос за кандидатів непорушеного блоку комуністів та безпартійних.

БЕЗМЕЖНА ВДЯЧНІСТЬ

Моє хвилювання можна зрозуміти, бо 24 лютого я вперше буду приймати участь у голосуванні. Разом зі мною теж вперше придуть до виборчих дільниць мої товариші. Ми ретельно готувалися до виборів, на політичних вивчали постанови Комуністичної партії та Радянського уряду, Конституцію СРСР і УРСР, приймали участь у зустрічах з кандидатами у депутати місцевих Рад.

Що можна сказати про себе? Як і всі першокурсники, охоче оволодіваю знання-

ми. Товариші обрали мене членом редколегії факультетської стінної газети. Крім того, я редактор стінники нашої групи. Хочеться знати якомога більше. А для цього необхідно наполегливо працювати, адже держава створила для нас найкращі умови для навчання. Батьківське піклування про нас партія і народи треба виправдовувати відмінними успіхами.

О. ШИМБАЛЬОВ,
студент I курсу
фізичного ф-ту.

Конституція СРСР 1977 р. займає в політичній історії нашої країни особливе місце. Вона юридично закріплює побудову в СРСР розвинутого соціалістичного суспільства. Ця Конституція відкрила нові перспективи для дальшого удосконалення радянської соціалістичної демократії. Вона в більшій мірі, ніж попередні, розкрила органічний зв'язок політичної системи суспільства і демократії в умовах соціалізму.

Значення нової Конституції для розвитку радянської демократії полягає в тому, що вона закріпила зрослу роль Комуністичної партії Радянського Союзу як керівної і спрямовуючої сили радянського суспільства, ядра політичної системи, державних і громадських організацій.

У статті 8-й Конституції СРСР говориться, що дальше розгортання соціалістичної демократії — це основний напрям розвитку політичної системи радянського суспільства, який забезпечує дедалі ширшу участь трудящих у управлінні справами суспільства і держави, удосконалення державного апарату, підвищення активності громадських організацій, посилення народного контролю, зміцнення правової основи державного і громадського життя, розширення гласності, постійне врахування громадської думки.

Відповідно до статті 2-ої Конституції СРСР в нашій країні вся влада належить народowi, який здійснює державну владу через Ради народних депутатів. Виступаючи на квітневому (1984 р.) Пленумі ЦК КПРС, тов. К. У. Черненко сказав: «Нагадаю, що невдовзі після Жовтня В. І. Ленін поставив завдання перетворити Ради в такі органи державного керівництва, які працювали б не тільки для трудящих, а й через трудящих». Нині з пов-

ним правом можна сказати, що завдання це в основному розв'язано. 2 мільйони 300 тисяч депутатів, представників робітників, селян та інтелігенції, трудящих усіх націй і народностей, десятки мільйонів активістів — ось через кого ведуться у нас справи держави.

Нова Конституція зміцнила положення Рад як важливішого каналу народовладдя, в ній сформульовані положення про єдність системи Рад, закріплені основні функції всіх Рад, загальні принципи їх формування і діяльності, принципів основи взаємовідносин з виконавчими та розпорядними органами і органами народного контролю, а також єдиний статус депутатів усіх Рад.

Громадські організації реалізують принципи і інститути демократії у взаємодії з державними органами під керівництвом КПРС. Відповідно до своїх уставних завдань вони беруть участь в управлінні державними та суспільними справами, сприяють розвитку політичної активності трудящих. В статтях 7, 51 Конституції закріплені основні напрями їх діяльності.

Важливим демократичним громадським утворенням стає трудовий колектив. Конституція СРСР (ст. 8) і Закон про трудові колективи і підвищення їх ролі в управлінні підприємствами, установами, організаціями від 17 червня 1983 р. наділяють трудові колективи широкими повноваженнями.

Вперше в Конституції СРСР записано право громадян вносити в державні органи та громадські організації пропозиції про поліпшення їх діяльності, критикувати недоліки в їх роботі (ст. 49). Також уперше в законодавчій практиці Радянської держави передбачається висунення важливих питань державного життя на всенародне обговорення, чи на все-

народне голосування (референдум).

Так, наприклад, у 1983 році пройшло обговорення проекту Закону СРСР «Про трудові колективи і підвищення їх ролі в управлінні підприємствами, установами, організаціями, в якому взяли участь 110 млн. громадян. На всенародне обговорення було винесено також і проект ЦК КПРС «Основні напрями реформи загальноосвітньої і професійної школи», в якому розроблена науково обгрунтована концепція навчання і виховання молоді, її підготовки до життя і праці в сучасних умовах на підставі ленінських ідей про єдину трудову політехнічну школу. У зборах по обговоренню проекту взяли участь 120 млн. чоловік.

У Постанові ЦК КПРС «Про заходи по дальшому поліпшенню роботи з листами і пропозиціями трудящих у світлі рішень XXVI з'їзду КПРС» (квітень 1981 р.) зазначено, що листи громадян — це одне з найбільш довірчих і цінних джерел інформації щодо потреб населення, положення справ в різних галузях суспільного життя, один із засобів реорганізації конституційних прав радянських громадян.

Таким чином, Конституція СРСР є не тільки монопольним політико-правовим фундаментом для всебічного розвитку радянської демократії — вона ідеологічно впливає на все суспільне життя, підвищує авторитет демократичних форм, інститутів і процедур, збагачуючи їх моральний зміст, посилюючи гуманістичну спрямованість всіх демократичних процесів.

М. СМОЛА,
доцент кафедри
державного і
адміністративного
права ОДУ.

У СВІТІ «РІВНИХ» МОЖЛИВОСТЕЙ

Що може бути більш об'єктивним за фотооб'єктив? Придивіться до цих знімків із фотохроніки ТАРС. Черга за безплатною юшкою в одному із центрів для голондних у місті Толедо. Ні, це не Південно-Африканська Республіка. Мається на увазі Толедо в штаті Огайо в сучасній Америці. Пам'ятаєте, сильні галасу було колись про світ «рівних можливостей»? Саме так, а не інакше в 70-і роки американські апологети капіталізму називали Сполучені Штати. А сьогодні? Не лише негри, але й десятки мільйонів — зауважте, не тисяч — безробітних у США, забуваючи про людську гідність, годинами вистояють у безкінечних чергах заради сумнівної за якістю юшки, аби не вмерти з голоду. То в чому ж рівні можливості у цих людей в порівнянні з американською елітою, яка, користуючись прихильністю адміністрації Рейгана, заколює мільйони до-

ларів на війсьній промисловості по виробництву зброяць смерті.

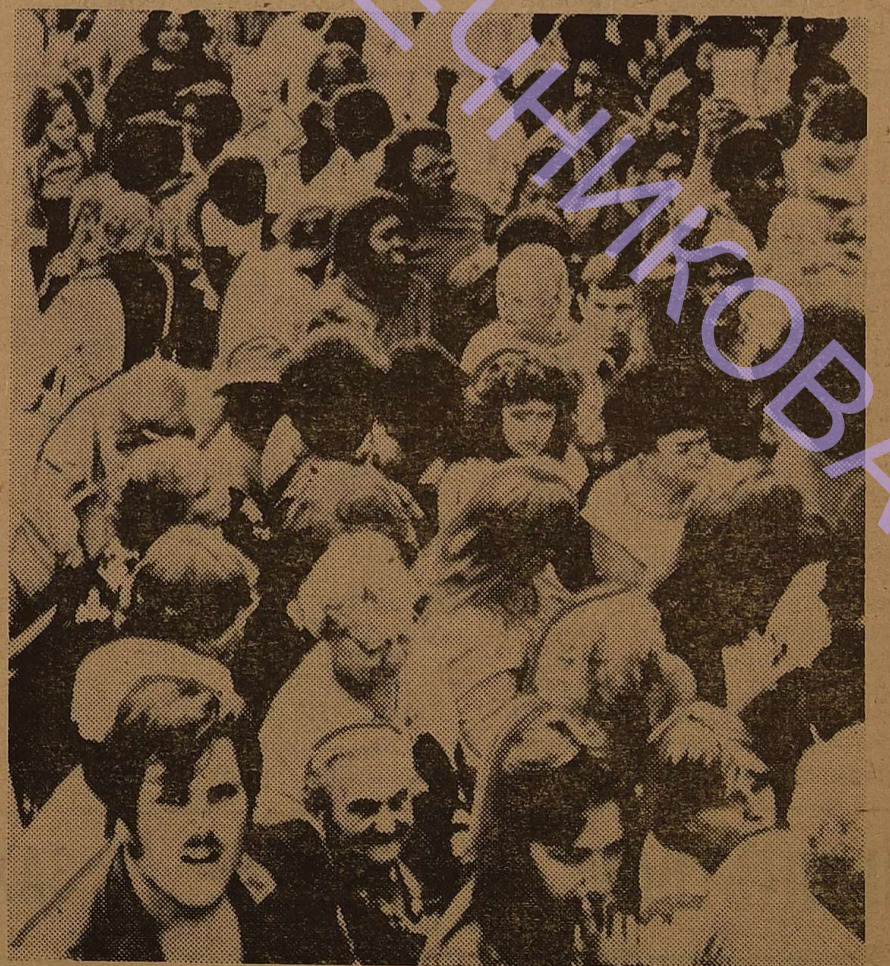
Доречно зауважити, що безробіття — це національна ознака соціально-політичної системи не лише Сполучених Штатів. В останні три-п'ять років кількість безробітних залишається незмінною і становить: в США — 10—12 млн. чоловік, у Франції за останніми даними, кількість безробітних досягає майже 3 млн. чоловік.

У структурному відношенні за віком кількість молодих людей, для яких «рівні можливості» означають можливість блукати у пошуках бодай-якої роботи, становить в цих країнах 30—40 процентів від загальної кількості безробітних. Прикриваючись турботою про раціоналізацію виробництва, підприємці в Італії закривають десятки заводів і фабрик, прирікаючи тисячі людей на повільне голодне вмиран-

ня. І уряд країни нічого не може вдіяти, бо в Італії інтереси приватного капіталу ретельно охороняються законом.

Бездомні у Португалії — звичайне явище. Уряд цієї країни не має змоги виділити кошти на будівництво житла для трудящих, бо у Португалії, як члена НАТО великі зобов'язання перед цією агресивною організацією. А це значить, що народні гроші йдуть у прірву на втіху мілітаристським колам США. Отакі-то «рівні можливості» для трудового люду в країнах, де панує капітал.

На знімках: черга за безкоштовною юшкою у місті Толедо (США); маніфестація робітників «Італсідер» у Римі, які протестують проти закриття підприємства (Італія); сім'я португальського безробітного була змушена розташуватися прямо на тротуарі, бо нічим платити за житло (Португалія).

Колиска непереможної...

Під час зимових канікул наш позаштатний кореспондент студент I курсу юрфаку Микола Голузо побував у рідному місті Пскові, де у лютому 1918 року уперше показали свою здатність перемогти ворога шойно сформовані частини Робітничо-Селянської Червоної Армії. Микола розповідає про свої враження від поїздки:

— В тяжкі роки Великої Вітчизняної війни псковська земля, як і вся наша країна, пройшла через тяжкі випробування. Фашистські загарбники майже повністю зруйнували місто і його історико-культурні пам'ятники.

Старовинна Псковщина давно стала національною святинєю. Досить нагадати

про знамените побоїще на Чудському озері 1242 року. Славні богатирі на чолі з Олександром Невським вже тоді показали, на що здатні російські патріоти. За свою історію Псков, наприклад, витримав біля 30 облог іноземних загарбників. Сьогодні псковичі свято шанують всі історичні місця, пов'язані з життям і творчістю великого Пушкіна.

У музеї - заповіднику, що об'єднує Михайлівське, Тригорське, Петровське і білокамінний Святогорський монастир, все нагадує вільнолюбного поета.

Але без перебільшення можна сказати, що особливу турботу проявляють псковичі відносно місць, пов'язаних з перебуванням у Пско-

ві В. І. Леніна. У лютому 1985 року виповнюється рівно 85 років з того часу, як Ленін побував у нашому місті, повертаючись із заслання. 83 дні прожив Ленін у Пскові. За цей час тут були вирішені організаційні питання створення першої загальноросійської газети «Іскра».

Квартира - музей і Будинок - музей В. І. Леніна у Пскові гостинно приймають у ці дні тисячі юнаків і дівчат, які прагнуть серцем відчувати героїчне і революційне минуле стародавнього російського міста.

На знімку Медведєва, зробленого на замовлення «ЗНК»: вечірній Псков узимку.

СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ

КРАЦІ ВИЗНАЧЕНІ

На механіко-математичному факультеті під час зимових канікул відбулося засідання стипендіальної комісії, в роботі якої приймали участь комсорги, старости та профорги академічних груп факультету. Комісія підбила підсумки зимової сесії.

На засіданні були відзначені чотири академічні групи, які склали сесію без двійок. Це — група диференціальних рівнянь III курсу (наставник Р. Г. Грабовська, староста С. Беляєва), група алгебри

IV курсу (наставник В. І. Демет'єва, староста Л. Єлфєєва), група механіки IV курсу (наставник А. С. Семенов, староста Г. Швець), група №9, II курсу (наставник Т. П. Яценко, староста О. Кімнатна).

Г. РАЙЧЕВ,
секретар комітету
комсомолу мехмату.

ПІДПИСАНО ДОГОВІР

Демократична організація молоді Афганістану в ОДУ, комітет комсомолу університету та комсомольська органі-

зація заводу радіально-сверлильних верстатів ім. В. І. Леніна підписали договір про співробітництво строком на 2 роки.

Договором передбачається проведення заходів з ідейно-політичного та інтернаціонального виховання студентів; проведення вікторини «Чи знаєш ти СРСР та Афганістан?»; організацію та проведення трудових десантів; участь в інтернаціональних студентських будівельних загонах тощо.

С. ЛІТВИНОВ,
заступник
секретаря комітету
ЛКСМУ ОДУ.

СЕРЦЕ ШОПЕНА

22 лютого 1985 року широко відзначається 175-річчя з дня народження чудового польського композитора і піаніста Фредеріка Шопена.

Народна в основі, патріотична творчість Шопена принесла польській музиці все-світне визнання. Чи не тому так любив слухати музику свого великого друга поет Адам Міцкевич, що у звуках шопенівських фантазій, ноктюрнів, полонезів та мазурок вчувався йому голос Батьківщини?

Минуле країни, її легенди і сказання оживають в баладах Шопена. Гнів, заклик до боротьби, протест народу — в поривчастих пасажах етю-

дів і прелюдій відомого композитора.

Шопен поглибив жанр фортепіанної балади. Його мазурки, полонези і вальси сповнені глибокого змісту, а скерцо і прелюдії стали художньо завершеними творами.

«Народжений на польській землі.» Так, скільки б він не прожив у Парижі, він завжди відчував себе народженим на польській землі. Йй віддав він найдорожче — свій геній музиканта, своє велике любляче серце.

Жовтневі дні 1945 року. Площа Краковського передмістя Варшави. У присутності членів уряду незалежної

народно-демократичної Польщі і представників Радянської Армії, яка звільнила польську столицю від гітлерівських загарбників, при величезному скупченні народу видатні діячі польської культури урочисто несуть кришталеву урну з серцем Шопена.

Серце великого польського музиканта повертається в те саме місце, звідкіля в одну із осінніх ночей 1940 року його вдалося врятувати відважним патріотом. Серце Шопена повернулося на Батьківщину, якою він пишався і якій пророкував прекрасне майбутнє.

Вжаль КАТАЖИНА,
студентка I курсу
філфаку ОДУ.

СТАРТИ ЛЕГКОАТЛЕТІВ

З 30 січня по 1 лютого в м. Запоріжжі проходив чемпіонат Центральної ради ДСТ «Буревісник» з легкої атлетики серед юніорів. Студенти університету, які взяли участь у цих змаганнях, показали добрі результати. Так, студентка I курсу біологічного факультету Ольга Гончаренко посіла п'яте місце в бігу на 800 м, а її сестра Олена — шосте місце в бігу на 200 м. Студентка I курсу механіко-математичного факультету Світлана Сисова була дев'ятою у стрибках в довжину.

З 2 по 3 лютого в м. Києві відбувся зимовий чемпіонат УРСР з легкої атлетики. Відмінний результат показала студентка III курсу істафаку Аеліта Юрченко в бігу на 400 м. Вона зайняла друге місце і виконала норматив майстра спорту. Студентка III курсу геолого-географічного факультету Світлана Романчук була п'ятою в бігу на 200 м, студент підготовчого відділення Рустам Биктин також був п'ятим в бігу на 1500 м. Ніна Малахова,

студентка I курсу юрфаку, посіла шосте місце, а студент III курсу ГГФ Олександр Карайський — восьме місце у багатоборстві.

6—7 лютого в м. Донецьку пройшли традиційні зимові змагання спортивних клубів вузів України з легкої атлетики, в яких взяли участь сильніші команди 15 вузів республіки. У наполегливій боротьбі команда Одеського університету посіла перше місце, залишивши позаду колективи Донецького політехнічного інституту, Запорізького та Симферопольського університетів, і завоювала право на участь у полуфіналі Всесоюзних студентських змагань, які відбудуться 22—24 лютого у Харкові. Найбільший внесок у перемогу нашої команди зробили студенти Р. Биктин, С. Романчук, С. Жуков, А. Карайський, Н. Малахова, О. Білоус, В. Губатюк. Готував команду до змагань старший викладач кафедри фізичного виховання І. Е. Аківісон.

ХУДОЖНЯ ГІМНАСТИКА

З 27 по 31 січня у Мінську проведені традиційні змагання з художньої гімнастики серед команд університетів країни. Незважаючи на те, що наша команда за погодних умов запізнилась до початку змагань і протягом одного дня виконала дводенну програму, наші дівчата

показали хороші результати і зайняли друге командне місце після студентів Мінського університету. Крайцями в нашій команді були І. Бочкова (біофак), І. Макарова (мехмат) та С. Лимаренко (ГГФ).

Д. БРМАЧЕНКО,
старший викладач
кафедри фізвиховання.

«КАМІННИЙ ГОСПОДАР»

Нещодавно з Тбілісі повернулася група Одеської кіностудії. Там, в залах Тбіліської Академії мистецтв проводились зйомки нового кольорового художнього фільму «Камінний господар». Режисер-постановник цієї стрічки В. Левін, відомий глядачам з таких фільмів, як «Повість про перше кохання», «Петля Орiona», «Камітан Немо» тощо.

— Сценарій «Камінного господаря», над яким я працював разом зі сценаристом Г. Колтуновим, являється екранізацією одного з найкращих творів української класичної драматургії — однойменної п'єси Лесі Українки Чому ми звернулися саме до цієї теми? Насамперед тому, що вона й сьогодні глибоко сучасна. Це поема про «рицаря свободи», який розуміє свободу як відмову від суспільних і моральних устоїв свого часу, — розповідає режисер. В п'єсі Лесі Українки для нас важливим є беззастережне осудження анархізму, показ поступового переродження «рицаря свободи» в деспота. «Камінний господар», — продовжує режисер, — порушує не лише моральні, але й соціальні проблеми. Цікаво, що головний герой в поемі Лесі Українки — Донна Анна, а не Дон Жуан. Цим українська поетеса, яка пристрасно боролась за емансипацію жінок, висловила і своє особисте відношення до відомих з літератури подій.

Зйомки фільму продовжуються.

Л. ПРОЙДА,
студентка

ТВОРЧОГО ПОШУКУ!

Наукова робота студентів РГФ в 1984 році порадувала всіх своїми результатами. В конкурсі наукових студентських робіт отримано дев'ять заохочувальних премій. В числі кращих, роботи студентів Марінашвілі (французьке відділення), Тукусер (німецьке відділення), Прижибелєцької (французьке відділення). Кількість учасників конкурсу наукових студентських робіт збільшується із року в рік. В минулому році на конкурс було рекомендовано 36 студентських робіт. Сподіваємось, що ці роботи принесуть нашому факультету нові нагороди. Самостійність робіт, глибина і важливість досліджень теж зростають. Серед робіт, поданих на конкурс останнім часом, особливо визначаються праці таких студентів, як А. Гаранчук (французьке відділення — керівник Е. І. Костилюва), А. Павленко (англійське відділення, керівник — А. К. Корсаков).

Підною була для нас республіканська олімпіада, де кращі студенти продемонстрували свою мовну підготовку. Поздоровляємо студентів Петрову і Филипченко, учасників Всесоюзної Олімпіади в Тбілісі.

Конкурс наукових робіт — це не тільки змагання, а й самоконтроль. Успіхів вам у перевірку своїх знань, самостійного творчого пошуку!

О. КУЗНЕЦОВА,
викладач
факультету РГФ.

Редактор **М. ЩЕРБАНЬ.**

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).